ФТН новине

број 3, децембар 2010.

ISSN 2217-3455

ЛИСТ СТУДЕНАТА ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА

Промовисани нови магистри, мастери и инжењери

На нашем факултету промовисани су нови магистри, дипломирани инжењери и мастери. На свечаности која је одржана овом приликом промовисано је 48 магистара, 12 дипломираних инжењера који су завршили по систему интегрисаних студија пре Болоњске декларације и 180 мастер инжењера.

Декан Факултета техничких наука проф. др Илија Ћосић пожелео им је пуно успеха у даљем раду, а посебно је исказао жељу да наставе са даљим усавршавањем.

- Преварили сте се уколико мислите да сте завршили са учењем - истакао је декан проф. др Илија Ћосић.

Промовисаним магистрима је препоручио да пријаве докторске дисертације и да до краја 2015/16. године то и реализују, јер им измене закона то и омогућавају. Док онима који нису спремни да пријаве докторске дисертације декан је препоручио остале могућности усавршавања на специјалистичким и МВА студијама у подручју менаџмента и бизниса. Од 1969. године када су започеле постдипломске студије уписано је 3.126 студената, а њих 796 је стекло титулу магистра наука.

Тема броја стр. 2
Отворен нови амфитеатар «Милутин Миланковић»

Интервју стр. 3
Председник САНУ-а академик Никола Хајдин

Настава стр. 4
Како написати рад за Зборник ФТН-а

Нико на мастер студијама неће изгубити буџетско место стр. 5

Нови међународни пројекти стр. 4

Студенти посетили *CERN* у Женеви стр. 5

Забрањено доношење поклона

Студенти који бране завршни, мастер или други рад не смеју више доносити поклоне професорима. На седници Наставно-научног већа Факултета донета је одлука којом се на свечане одбране завршних радова забрањује доношење било каквих поклона члановима комисије.

Обележени „Ћулумови дани“

МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ УЗ СТУДЕНТЕ У НОВОМ АМФИТЕАТРУ

Нови обновљени амфитеатар А2 свечано је отворио председник Српске академије наука и уметности академик Никола Хајдин и доделио му име «Милутин Миланковић». Тим поводом академик Никола Хајдин одржао је емотивну и врло живописну беседу о животу једног од 15 најзначајних научника света. Обнова амфитеатра А2 коштала је 12 милиона динара која су издвојена из сопствених средстава ФТН-а и сада представља савремену академску учионицу.

• *Отворен амфитеатар «Милутин Миланковић»*

Пупин, Тесла и Миланковић

На свечаности која се одржала у оквиру манифестације „Ћулумови дани“ у организацији Друштва за популаризацију науке Нови Сад у сарадњи са ФТН, присуствовали су покрајински секретар за науку и технолошки развој проф. др Драгослав Петровић, проректор Универзитета у Новом Саду проф. др Павле Секеруш, проф. др Ружа Халаши председница Скупштине Друштва за популаризацију науке, декан Факултета техничких наука и председник Друштва за популаризацију науке проф. др Илија Ћосић који је том приликом поздравио све присутне и званично отворио традиционалне „Ћулумове дане“ који се обележавају сваке године на Митровдан, односно 8. новембра на дан када је 1911. године рођен професор и декан Факултета техничких наука Живојин Ћулум. Свечаност је богатим музичким програмом увеличао велики виртуоз на фрули Бора Дугић.

- У години јубилеја, када ФТН обележава 50 година успешног рада и развоја, Ћулумови дани посвећени су великом научнику, дипломираном грађевинском инжењеру Милутину Миланковићу. Од свих познатих имена који је изнедрио српски народ три су заузела посебно високо место у светској науци, а то су: Михајло Пупин, Никола Тесла и Милутин Миланковић. Тешко их је поређати по редоследу, сва тројица заузимају високо прво место - рекао је декан проф. др Илија Ћосић током обраћања званицама на манифестацији.

Друштво знања

Име Милутин Миланковић носи Технички факултет у Зрењанину и највећи амфитеатар на Природно-математичком факултету и Новом Саду. Од 27. марта када је ФТН почео са обележавањем 50 година постојања посебно име носи највећи амфитеатар А1 «Никола Тесла», а његова биста стоји испред улаза на Факултет од 2006. године. Обновљени амфитеатар А2 на основу одлуке Савета ФТН-а сада носи име Милутина Миланковића једног од пет највећих научника 20. века.

- Сигуран сам да ће се под сводовима овог амфитеатра, студенти нашег факултета надахнути генијалним идејама научника чије име носи и да ће се и даље школовати добри инжењери свих струка јер ће они својим знањем увести Србију у јединствени академски простор коме је друштво знања примарни циљ - истакао је декан проф. др Илија Ћосић. Покрајински секретар за науку и технолошки развој проф. др Драгослав Петровић обратио се званицама на свечаности нагласивши значај који је у његовом животу оставио Живојин Ћулум.

- Невероватна част ми је што могу да присуствујем, па чак и да вам се обратим на свечаности која је везана за два великана наше науке Живојина Ћулума и Милутина Миланковића. Као дечак, присуствовао сам излагању на промоцији популаризације науке Живојина Ћулума. Он је тада са невероватним жаром и ентузијазмом говорио о једном моделу Сунчевог система. Данас, у овом тренутку то излагање јасно памтим и убеђен сам да је то имало одлучујући утицај

• *Покрајински секретар за науку и технолошки развој, проф. др Драгослав Петровић*

на моје професионално усмерење - рекао је проф. др Драгслав Петровић.

Милутиново име у васиони

Проректор Универзитета у Новом Саду проф. др Павле Секеруш истакао је да обновом амфитеатра који носи име Милутина Миланковића одана још једна почаст овом великану науке.

- Ми данас одајемо признање генију којег је свет признао седамдесетих година 20. века и то када је у часопису „*Science*“ објављено да су резултати Миланковићевих истраживања и пројеката тачни. Од тог периода он се сматра великаном светске науке. Кратери на Месецу и на Марсу носе име нашег познатог научника, а планетоид којег су открили српски научници носи, такође, име Милутин Миланковић - истакао је проф. др Павле Секеруш.

Програм манифестације „Ћулумови дани“ реализован је уз помоћ Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије. Циљ подршке програма за популаризацију и промоцију науке јесте да се подстакне опредељивање младих за научни рад, да се формира позитиван став према науци и технолошком развоју као и да се унапреди научна писменост шире јавности. Друштво се бави издавачком делатношћу, организовањем научних скупова, а чланови друшт-

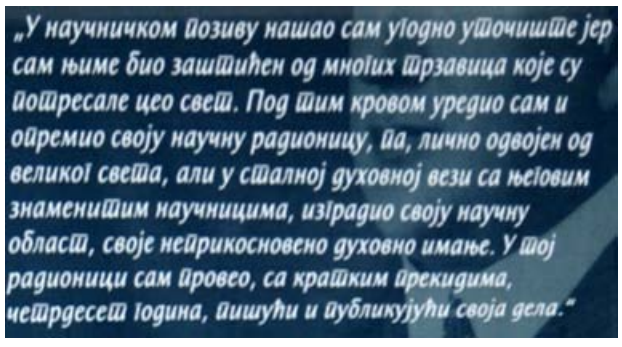
Радове надзирали стручњаци ФТН-а

Амфитеатар „Милутин Миланковић“ има 214 места. Климатизован је, опремљен озвучењем и видеобимом. Реализацију пројекта и конторолу радова су извршили: менаџер ФТН-а Слободан Петровић, дипл. инж. грађ, асистент мр Борис Думнић, дипл. инж. електр. и рачунар. и асистент Марко Тодоров, маст. инж. арх. Радове су извеле фирме: „Салајка“ Нови Сад (грађевински радови), „Дегор“ Нови Сад (расвета), „Пројектомонтажа“ Београд (климатизацију), „*Synapsis*“ Нови Сад (озвучење) и „Блажекс“ Крагујевац (опрема амфитеатра).

Милутин Миланковић

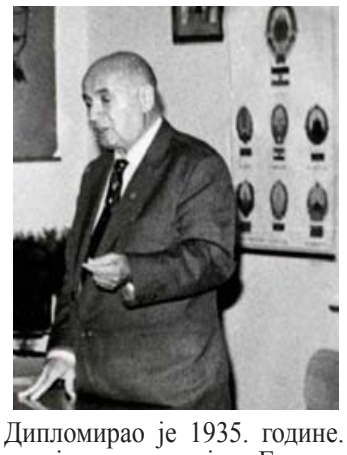

Рођен је 1879. године у Даљу код Осијека. Сва четири разреда основне школе положио је одједном, а потом се уписује у реалну гимназију у Осијеку. Потом се уписује на студије грађевинске технике у Бечу и 1904. године постаје први Србин доктор техничких наука. Једно време ради као грађевински инжењер у неколико бечких фирми. На позив познатих научника Јована Цвијића, Михаила Петровића и Богдана Гавриловића напушта уносни посао и прихвата место ванредног професора примењене математике на тек основаном Универзитету у Београду. У међувремену, изабран је за редовног члана САНУ и дописног члана ЈАЗУ. У скромним условима, уз помоћ папира и оловке, математички је објаснио узроке, настанак и трајање ледених доба на Земљи, доказао везу између небеске механике и климе на Земљи, поставио теорију померања северног Земљиног пола. Творац је до сада најпрецизнијег календара. Као и сви визионари, није доживео да његове теорије стекну пуну афирмацију. Тек од 1976. године када су емпиријска истраживања доказала прецизност Миланковићевих теорија, његов углед у светској науци вртоглаво расте. Умро је у Београду 1958. године, а по властитој жељи сахрањен је у Даљу. Миланковића је светска наука уврстила међу пет највећих научника 20. века, а НАСА међу 15 највећих научника свих времена који су се бавили планетом Земљом. Један кратер на Месецу, један на Марсу и један планетоид названи су његовим именом.

• *Цитат из књиге «Кроз васиону и векове»*

Живојин Ћулум

Рођен је у Батајници 1911. године. У родном месту је завршио основну школу, а гиманзију у Земуну. Студирао је на Филозофском факултету у Београду, на Групи за математику, теоријску физику и небеску механику, код чувених професора, Михајла Петровића и Милутина Миланковића. Дипломирао је 1935. године. Успешну професорску каријеру започео је у Горњем Милановцу, а потом је радио у Сремским Карловцима. После Другог светског рата дошао је у Нови Сад, где је радио и живео следећих пола века. Предавао је математику и физику у Средњој техничкој школи, Индустријско - занатској школи и на Вишој педагошкој школи. 1962. године је прешао на Машински факултет у Новом Саду. Био је декан нашег факултета и под његовим руководством 22. априла 1974. године Машински факултет прерастао је у Факултет техничких наука. Остаће упамћен као одличан професор и педагог, познати истраживач и пионир у области соларне енергије. Активан друштвени радник, народни посланик и непревазиђени популизатор науке. Преминуо је 1991. године и сахрањен је у Новом Саду у алеји заслужних грађана. Студентски дом на Лиману и улица у новосадском насељу Клиса носе име по проф. Ћулуму, а испред ФТН-а, где се сваке године одржава манифестација „Ћулумови дани", подигнута му је биста.

ИНТЕРВЈУ: Председник САНУ-а академик НИКОЛА ХАЈДИН

За 50 година сваки други човек ће бити научник

Председник Српске академије наука и уметности академик Никола Хајдин, чест је гост нашег факултета. Емоционално је везан за Нови Сад јер се управо у њему налази најлепши мост који је он пројектовао - Мост слободе. Према његовим речима велика предност нашег факултета огледа се у могућности да се студенти баве науком и истраживањем који имају интердисциплинарни карактер.

Какве утиске носите из нашег града?
Ја сам на неки начин емоционално везан за Нови Сад, то је град за који ме вежу многе успомене. Оставио сам свој белег овде, јер сам пројектовао и саградио најлепши мост у свом животу, Мост слободе. Тај мост кад је пуштен у саобраћај, био је повод за мој свакодневни долазак у Нови Сад, а кад је био порушен, опет сам долазио и остајао поред моста два-три сата све док се није обновио. Мислим да сам више времена проводио поред тог моста, него у свим ресторанима.

Шта мислите о Факултету техничких наука?
Ваш факултет има велику предност јер сте ви остали Факултет техничких наука, а било би веома добро када би сте прерасли у Универзитет техничких наука, као што већ постоје универзитети у Швајцарској, Аустрији и Немачкој. Технички универзитети су данас модерна верзија високог образовања и ту је ваша предност јер ви на једном месту имате све техничке струке и могућност да се бавите науком и истраживањима који би имали интердисциплинарни карактер.

Колико се данас улаже у науку?
Инвестирање у науку можемо поделити на два дела. Један део који се односи на фундаменталне науке у које, углавном, у свим државама инвестира држава и друштво, а други у примењене науке које делимично финансира држава, а делимично привреда. Сада се поставља питање да ли је наша привреда способна да уложи довољно новаца у младе људе.

Шта би сте поручили новим генерацијама?
Научник то је оптималан рад и таленат - чини се једноставно. Међутим, ми би били много срећнији кад би имали већи број интелектуалаца јер их је само шест до седам одсто. Хвалимо се нашим талентом, али то је недовољно, потребно је да га искажемо кроз своја дела. Зато сваки млади човек треба да узме ствари у своје руке и да уради највише и најбоље што може.

• *Председник САНУ-а академик Никола Хајдин*

Да ли у данашњим генерацијама видите новог Милутина Миланковића?
Не ради се о генерацијама, Милутин Миланковић је био јединствен човек. Он је имао своје време и схватио је шта би могло да буде фундаментално и важно, а то је интердисциплинарни карактер. Имати главицу којом можете поимати планете са геолошким испитивањима, те да се то све и математички докаже – прави је дар и умеће. Сад је дошло време у коме је наука добила сасвим други карактер, она се полако спушта у народ и вероватно за педесет година ће сваки други човек бити научник, према томе, ваше генерације ће морати исцрпно да користе науку да би то што желе могле да реализују.

• *Дело академика Хајдина, Мост слободе*

• *Академик Хајдин и декан проф. др Ћосић*

ВЕСТИ

Акредитована Лабораторија

Одлуком Акредитационог тела Србије акредитована је Лабораторија за мониторинг депонија, отпадних вода и ваздуха на Департману за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду. Лабораторија је специјализована за комплетну и свеобухватну анализу депонијских процедних гасова, али и детекцију и квантификацију неорганских и органских полутаната у амбијенталном ваздуху.

Европска недеља квалитета

Европска недеља квалитета (*European Quality Week - EQW*), одржана је на ФТН-у. У оквиру ове конференције изложена су 33 рада, која су презентовали експерти са Факултета као и из разних организација из земље и иностранства. Организатори овогодишње Европске недеље квалитета су: Јединствено удружење Србије за квалитет (*ЈУСК*), Европска организација за квалитет (*EOQ*), Национална организација за квалитет Грчке (*COQ-Athos Ltd*) и Факултет техничких наука.

Помоћ за Краљево

Савез студента позива све студенте да се прикључе акцији прикупљања хуманитарне помоћи за обнову Краљева. У холу Факултета постављена је кутија где се може убацити новац. Слањем поруке на број 1003 (важи за све мреже) за обнову овог града донираћете 50 динара. Новац можете упутити и уплатом на жиро рачун 840-2390740-88, назив рачуна: Град Краљево - средства за елементарне непогоде - земљотрес 2010.

Симпозијум ГРИД '10

Пети по реду Међународни симпозијум Графичког инжењерства и дизајна ГРИД '10 је одржан на нашем факултету. На Симпозијуму је присуствовало преко 200 учесника из 12 земаља. Објављено 57 радова који су штампани у зборнику радова. Први дан Симпозијума је био посвећен саопштавању радова симпозијума а други дан привредницима. Оно што посебно треба истаћи је то да је Графички центар ГРИД постао богатији за још осам нових машина које представљају врхунско достигнуће савремних графичких технологија.

Посета Термоелектрани у Обреновцу

Студенти су посетили Термоелектрану у Обреновцу и упознали се са мерама које се предузимају да се штетан утицај на животну средину смањи на минимум. Студентима је одржано предавање у ЈП "Заштита животне средине", а посетили су Технолошко-металуршки факултет у Београду, где су имали прилику да се упознају са активностима Центра за чистију производњу. Посету је организовао асистент мр Боривој Степанов заједно са Савезом студената ФТН-а.

Објављивање радова у Зборнику обавеза мастер студената

После увођења мастер студија Наставно-научно веће ФТН-а донело је одлуку да студенти морају пре одбране дипломског мастер рада да објаве рад у часопису или на некој домаћој конференцији. Крајем 2008. године одлучено је да се студентима омогући објављивање стручног рада у Зборнику радова ФТН-а.

- Објављивање рада у Зборнику веома је корисно за све студенте, јер се већина студената касније сусреће са ситуацијом да морају да презентују свој рад у оквиру неког сижеа или на неки други начин - каже за ФТН новине, уредник Зборника проф. др Жељен Трповски.

Искључиво према упутству

Студенти треба да свој мастер рад укратко изложе јавности путем Зборника у тексту који по правилу нема више од четири стране.

- Текст може да садржи преглед комплетног рада или неке најинтересантније делове у зависности од процене самог студента и његовог ментора који треба да буде највећа помоћ студенту приликом израде рада - истиче проф. Трповски. Радови се Секретаријату зборника шаљу на мејл адресу: zbornikftn@uns.ac.rs. Након пријема, рад се, уколико је формално исправан, шаље на рецензију. Рецензент је обично наставник који учествује у одбарни мастер рада. Његов задатак јесте да рад прегледа и да уочи недостатке, а да потом са коментаром на рад врати уредништву.

Рад се од рецензента прихвата у

• *Проф. др Жељен Трповски*

три нивоа: без измена, са ситним корекцијама или се не прихвата - потребне се суштинске корекције. Проф. Трповски каже да се у десет одсто радова траже суштинске измене, 60 одсто код којих се траже ситне измене и код око 30 одсто радова рецензенти немају никакве примедбе. Рад за Зборник се пише искључиво према упутству за писање и студенти га могу наћи на сајту ФТН-а. Упутство представља један лист величине А4 на коме је написано шта све треба да садржи рад и на који начин треба да се напише текст.

- Проблем је што наши студенти упутства не знају да користе, а и међусобно размењују шаблоне и мустре који су катастрофални и суштински се разликују од упутства - наглашава проф. Трповски и истиче да се управо због тог разлога труди да два пута месечно одржи предавање на којем присуствује од 10 до 30 кандидата који припремају мастер рад и долазе са свих одсека како би што боље и лакше написали рад за Зборник. Такође, им се покажу примери доброг и лошег написаног рада.

Самостално написати рад

Кандидат би требало да према упутству сам напише рад који треба да буде на А4 формату са одговарајућим маргинама, ширинама колона, прописима у вези са литературом, нумерацијом табела и формула, спомињањем слика и табела у тексту што се не дешава често.

- Редакција Зборника ради корекцију оних текстова код којих су уочене ситније грешке и такве радове најчешће не враћа ауторима него их дорађује и припрема за штампу. Ако рецензент тражи суштинске измене, рад враћамо кандидату и ментору. Након урађених корекција, рад поново шаљемо на рецензију или, ако рецензент не инсистира на поновној рецензији, рад припремамо и шаљемо у штампу.

Проф. др Трповски додаје да поступак рецензије понекад траје и неколико недеља па студенти након дипломирања још увек могу да добију мејлове од уредништва са примедбама. Радови се штампају у Зборнику који се кандидатима уручује на додели диплома.

Типичне грешке и проблеми

• Формат папира треба да буде А4, а не *letter*. Маргине треба да буду по 2 цм, без нумерације страна;
• Колоне две, ширине 8,25 мм са 5 мм размака међу њима;
• Рад се организује у две секције, прва са насловом, друга са текстом у две колоне, више од тога само ако има великих слика или табела;
• Наслов се пише великим словима, 12, главе велика *bold* слова 10, поглавља мала bold слова 10. *UDK* број (празан ред);
• Кратак садржај, Abstract, кључне речи. Превод на енглески урадити пажљиво, а не аутоматски (не користити *GOOGLE* и сличне преводиоце);
• Први ред у параграфу поравнат са левом маргином;
• Сва набројана литература мора да се спомене у тексту;
• Слике треба да имају једноцифрени редни број (не 3.1. него 1. итд) и кратак опис - назив;
• Пре саме слике она мора да се спомене у тексту (нпр. показано на слици 4.);
• Празно место после тачке и зареза. Тачка и зарез спојени са претходном речи. (заграде);
• Велике празнине међу речима решавају се дељењем (хифенација, ручно се ради са *CTRL* минус);
• Димензије документа - до 4 MB прихватљиво, више од тога постаје проблем. Умањити слике (*picture - compress pictures*);
• Правопис. Енклитике... у вези са...
• Грешке у куцању. Треба наћи колегу добровољца који ће текст рада пажљиво да прочита са папира или монитора.

Награда за најбољи рад

• *Мр Жељко Текић*

У оквиру овогодишњег *DAAAM* симпозијума реализована је и четврта конференција младих научника и истраживача, на којој је више од 130 докторанта и младих истраживача из 23 земље света презентовало своје радове током три дана. Петочлани жири на челу са професором Валентином Пријаничниковом, чланом Руске академије наука, доделио је мр Жељку Текићу, асистенту на Департману за индустријско инжењерство и менаџмент награду за најбољи рад младог научника на конференцији (*Best Young Paper*). Истовремено, за рад под насловом - *Framing Knowledge in Business Context*, награђен је и његов ментор, проф. др Илија Ћосић.

- Препознавање наших резултата и рада на овакав начин, кроз награде и промоцију, додатно ме мотивише и подстиче на још преданији рад на пољу науке. Ласка ми то што сам награду добио у конкуренцији великог броја изузетних колега са свих страна света. Међутим, она ме истовремено и обавезују да свој докторат што успешније приведем крају. Рад и награда која ми је додељена је резултат сарадње са мојим менторима, проф. Илијом Ћосићем и проф. Бранком Каталинићем, којима желим да се захвалим на помоћи и подршци у истраживању и раду - каже Текић.

Двадесет први међународни *DAAAM* симпозијум одржан је у Задру од 20. до 23. октобра. Са 1.568 аутора и 795 објављених радова *DAAAM* симпозијум улази у ред највећих конференцијских дешавања на свету.

Нико на мастер студијама неће изгубити буџетско место

Председник Владе Аутономне покрајине Војводине др Бојан Пајтић рекао је да ће Покрајина, иако то није у њеном домену, финансирати школовање студената на мастер студијама за новембар и децембар ове године. Након састанка са републичким министром просвете Жарком Обрадовићем, Пајтић је истакао да ће питање финансирања студената у наредној години бити разматрано заједно са ресорним министарством и Универзитетом у Новом Саду.

- Наставно-научно веће нашег факултета подржало је одлуке Сената и заузело став да ни један студент који је уписан на терет буџета неће изгубити буџетско место, без обзира да ли ће држава то финансирати или не - каже декан проф. др Илија Ћосић.

На основу предлога Универзитета у Новом Саду, Влада Војводине је још 5. маја одобрила укупно 2.549 буџетских места за мастер студенте, а од тога 1.000 места за ФТН. На основу ове одлуке факултети су расписали конкурсе и дефинисали статус уписаних студената.

Проблем је настао када је Министарство просвете тек 2. новембра донело одлуке да ће финансирати знатно мање места на мастер студијама. Тако је ресорно Министарство одлучило да ће на Новосадском универзитету платити школарину за 1.164 студента мастер студија, а наш факултет би добио 240 буџетских места. Како је на ФТН-у уписано 918 буџетских студената на мастер студије, то би значило да њих 678 треба да плати школарину иако су уписани на терет буџета.

После овог неспоразума Сенат Универзитета се обратио покрајинским властима, а студенти су на Тргу Доситеја Обрадовића одржали протест. Сенат је тада заузео став да су Универзитет и факултети у његовом саставу доведени у недопустиву ситуацију имајући у виду да су уписи на факултетима, у току којих је дефинисан статус уписаних студената, окончани до краја октобра, а да се тек половином новембра разговара о броју буџетских места за упис студената.

Студенти ФТН-а посетили *CERN*

У потрази за „Божијом честицом“

Група од преко 50 студената ФТН-а посетила је *CERN*, Европски центар за нуклеарна истраживања, највећу, најкомплекснију и најорганизованију научноистраживачку институцију на свету, са седиштем у Женеви. Наши студенти имали су прилику да се упознају са тренутно најпознатијим пројектом *CERN*-а, потрагом за Хигсовим бозоном, тзв. „Божијом честицом“, која приликом интеракције другим честицама додељује масу.

- Особље у *CERN*-у је било веома љубазно и срдачно. Мислили смо да фотоапарат не смемо ни да користимо, међутим, то није био никакав проблем. Добили смо одговоре на сва наша питања - прича Марко Марковић, студент електротехнике и један од организатора пута.

Студенти су присуствовали презентацији развоја *CERN*-а од 1954. године до данас, обишли одељење где се сервисира опрема и имали прилику да виде компоненте и уређаје који се користе у чувеном експерименту. Такође, видели су и реплику тунела, за потребе истраживања изграђеног 100 метара испод површине земље, који се протеже на француско-швајцарској граници у дужини од 27 километара и где научници покушавају да у лабораторијским условима створе услове какви су, како претпостављају, били у време „Великог праска“ из којег је, како се верује, пре 13,7 милијарди година настао космос.

- Ово је непроцењиво искуство и прилика која се ретко пружа само неколицини најсрећнијих студената. Драго ми је што смо имали прилику да бар на кратко осетимо атмосферу једног од најважнијих места у модерној светској науци, које ће нас дефинитивно тек изненађивати револуционарним открићима - каже Марковић.

За реализацију екскурзије су били задужени Јелена Лозанов, Бојан Тробок и Марко Марковић, а ФТН је платио трошкове превоза успешних студената.

У оквиру стручне екскурзије електротехничког одсека поред посете *CERN*-у студенти су видели и посетили знаменитости: Милана, Женеве, Цириха, Минхена, Беча, као и дворац Нојшванштајн у Немачкој. Као круну екскурзије студенти су преостала средства од организације у износу од преко 50.000 динара одлучили да упуте као помоћ Краљеву и Дечијем селу.

• *Студенти испред CERN-а*

ВЕСТИ

Заштитари у Будимпешти

У оквиру тродневне стручне екскурзије у Будимпешти студенти ФТН-а посетили су постројење за спаљивање комуналног отпада, компанију за пречишћавање отпадних вода «Organica» и Регионални еколошки центар у Сент Андреји. Посету су организовали доц. др Бранка Накомчић и Студентска асоцијација ФТН-а.

Горан Радић нови студент проректор

Горан Радић, апсолвент грађевинарства на ФТН-у изабран је за новог студента проректора Универзитета у Новом Саду. Радић је претходно у два мандата био председник Студентског парламента УНС-а, а школске 2007/2008. године био је члан Сената Универзитета. На функцији студента проректора, чији мандат траје годину дана, наследио је Ненада Новаковића, такође студента нашег факултета.

Скуп студената електротехнике Европе

Чланови Удружења студената електротехнике Европе (*EESTEC*), угостили су на великој Председничкој конференцији колеге са европских факултета. Поред 45 председника свих локалних комитета на ФТН-у су се окупили и чланови интернационалног Управног и Надзорног одбора *EESTEC*-а, најистакнутији интернационални тренери организације као и представници међународних компанија и универзитета. *EESTEC* је удружење које повезује студенте електротехнике и рачунарства широм Европе.

Помозите малом Михајлу

Студентски парламент ФТН-а наставио је акцију прикупљања помоћи за оболеле који немају новца за лечење. Михајло Грбић из Мионице, има само две године и осам месеци и болује од церебралне парализе. Матичне ћелије његовог брата, које се чувају у Белгији, могле би бити шанса за овог дечака, али његови родитељи немају пара за операцију. Новац можете убацити у „кутију живота“ у холу Факултета или уплатити на жиро рачун 908-16001-87 (позив на број 57-102-0001864/3). Такође, новац од улазница за журку која је одржана у „Амнезији“ биће прослеђен родитељима малог Михајла. У првој акцији за лечење Радомирке Грчић сакупљено је око 105.000 динара.

Конкурс за стипендисте

Конкурс за четврту генерацију стипендиста компаније *Vip mobile* у оквиру пројекта „Буди ВИП студент“ отворен је до 31. децембра. 2010. године.

ПРВИ ПУТ ИСПРЕД СТУДЕНАТА

Нови сарадници у настави:
Срђан Тегелтија, дипл. инж. мастер (УНО - Мехатроника, роботика и аутоматизација и интегрални системи)
Никола Ђукић, дипл. инж. мастер, (УНО - Мехатроника, роботика и аутоматизација и интегрални системи)

Нови асистенти:
Мирјана Секулић, дипл. инж. мастер (УНО - Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија)

Изабрани у звање асистента:
Ивана Мишкељин, дипл. инж. мастер (УНО - Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија)
Андраш Андерла, дипл. инж. мастер (УНО - Информационо комуникациони системи)
Милан Мирковић, дипл. инж. мастер (УНО - Информационо комуникациони системи)

Поново бирани асистенти:
Мр Дејан Рељић (УНО - Енергетска електроника, машине и погони)
Мр Зоран Ивановић (УНО - Енергетска електроника, машине и погони)

Изабрани у звање доцента:
Др Љиљана Вукајлов (УНО - архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија)
Др Ђорђе Вукелић (УНО - метрологија, квалитет, прибори и еколошки инжењерски аспекти)
Др Гордана Милосављевић (УНО - Примењене рачунарске науке и информатика)
Др Данијела Лалић (УНО - Производни системи организација и менаџмент)
Др Драган Ивановић (УНО - Примењене рачунарске науке и информатика)
Мр Горан Јуреша (УНО - Графичко инжењерство и дизајн)
Мр Урош Недељковић (УНО - Графичко инжењерство и дизајн)

Изабрани за ванредног професора:
Др Горан Стојановић (УНО - електроника)
Др Јасмина Дражић (УНО - зградарство - грађевинске и архитектонске конструкције)

НОВИ МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

На свечаности у Извршном већу Војводине уручено је укупно 49 решења и уговора о суфинансирању нових међународних пројеката у 2011. години, а нашем Факултету поверена је реализација 15 нових пројеката. Поред нових пројеката, потписани су и уговори о наставку суфинансирања 32 пројекта међународне сарадње, који се већ реализују на ФТН-у.

• *Свечаност на којој су додељени нови пројекти*

- У пројекте смо усмерили 25,4 милона динара, као учешће за партиципацију у оквиру програма који наши професори и научни истраживачи са Универзитета у Новом Саду пласирају према европским фондовима и пројектима - рекао је др Бојан Пајтић, председни Владе АП Војводине.

Нови међународни пројекти:

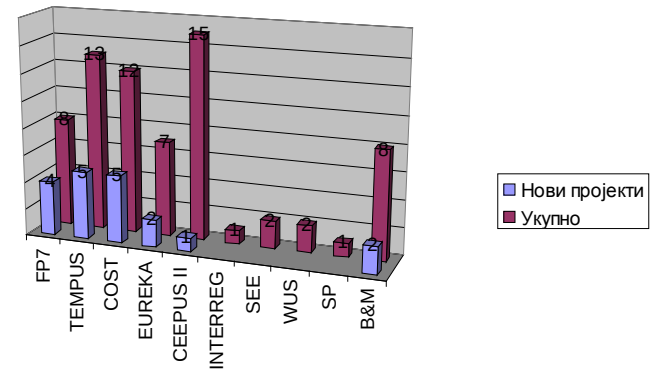
FP7: Opportunistic Networks and Cognitive Management Systems for Efficient Application Provision in the Future Internet - OneFIT, проф. др Драган Бошковић; Smart Control of Demand for Consumption and Supply to enable balanced, energy-positive buildings and neighborhoods - SmartCoDe, проф. др Вељко Малбаша; Reinforcement of Research Potentials of the Faculty of Technical Sciences in the Field of Post Silicon Electronics, доц. др Горан Стојановић; Balkan GEO Network - Towards Inclusion of Balkan Countries into Global Earth Observation, проф. др Владимир Црнојевић.

EUREKA: Развој поступака добијања лаког агрегата од отпадних материјала и њихова употреба у производњи бетона са термоизолационим својствима, проф. др Мирослава Радека; Innovative Eco Friendly Metal Processing Solutions INNECO-MPS, проф. др Мирослав Планчак;
COST: Novel and Reliable Optical Fibre Sensor System for Future Security and Safety Applications OFSeSa, проф. др Вељко Малбаша; Cognitive Radio and Networking for Cooperative Coexistence of Heterogeneous Wireless Networks, проф. др Вељко Малбаша; Wireless Networking for Moving Objects - WiNeMO, проф. др Драгана Бајић; Soft-Start -Combining Soft Computing Techniques and Statistical Methods to Improve Data Analysis Solutions, доц. др Дубравко Ћулибрк; Knowledge Discovery from Moving Objects - MOVE, доц др. Владимир Црнојевић.

CEEPUS II: Renewable energy resources, проф. др Павел Ковач.

Билатерални пројекти: Statistical characterization of neutral behavior in the cerebral cortex of behaving animals, проф. др Драгана Бајић; Прикључивање обновљивих извора енергије на активну дистрибутивну мрежу, проф. др Владимир Катић.

TEMPUS: Strengthening Student Role in Governance and Management at the Universities of Serbia in line with the Bologna Process (SIGMUS), проф. др Драгутин Станивуковић; Building Capacity for Structural Reform in Higher Education of Western Balkan Countries, проф. др Ладислав Новак; Improvement of Students' Internship in Serbia, проф. др Иван Бекер; Development of Environment and Resources Engineering Learning, доц. др Горан Вујић; Production and Profitability improvement in Serbia Enterprises by adopting Lean Thinking Philosophy and strengthening Enterprise - Academia connections, проф. др Иван Бекер.

• *Преглед међународних пројеката на ФТН-у*

Признање проф. др Драгољубу Новаковићу

Најбоља монографија на Сајму књига

• *Проф. др Драгољуб Новаковић*

Потпредседник Владе за европске интеграције и министар за науку и технолошки развој Божидар Ђелић доделио је на 55. Сајму књига у Београду плакете за најбоље научноистраживачке публикације у овој години. Плакете су додељене у укупно седам области. Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије донело је одлуку да плакету за најбољу монографску публикацију у области техничко-технолошких наука додели ауторима монографије „Амбалажа и животна средина“. Аутори монографије су проф. др Вера Лазић са Технолошког факултета из Новог Сада и проф. др Драгољуб Новаковић са Факултета техничких наука, Департмана графичког инжењерства и дизајна. Монографија је произашла као плод дугогодишњег бављења различитим аспектима амбалажних материјала и амбалаже, кроз фазе животног циклуса, од производње, преко примене и уклањања одбачене амбалаже. Проф. Новаковић већ дужи низ година развија подручје графичке амбалаже за које је изградио једну од најсавременијих лабораторија на нашим просторима. Одабрана поглавља приказана у монографији произашла су из низа објављених радова, саопштених научно стручној јавности, кроз часописе, конференције и друге облике публиковања у овом подручју.
- Због значаја амбалаже, за очување и презентацију упакованих производа и њене заступљености у окружењу, наука о амбалажи и паковању има посебну истраживачку актуелност. Ту припада развој савремених технологија производње нових материјала, изучавање њихових својстава, развој технологија производње амбалаже, развоја графичког обликовања и дизајна, примена различитих услова паковања, па све до изучавања еколошког статуса амбалаже.
У монографији је разматран еколошки статус појединих амбалажних материјала кроз савремену анализу животног циклуса амбалаже, која прати све утрошке сировина и енергије и све емисије у воду, ваздух и земљу, кроз фазе животног циклуса - каже проф. Новаковић. Приказана је и актуелна законска регулатива из ове области. Аутори су систематизовали велики број појмова на којима се може даље истраживати.

НАША КОЛЕГИНИЦА

Успех само уз добру организацију

• *Ивана Риловски, студенткиња ГРИД-а*

Основне студије на графичком инжењерству и дизајну завршила је у року са просеком 9,64, Ивана Риловски и на мастер студијама у индекс уписује високе оцене, учествује на научним скуповима и већ има неколико објављених радова на конференцијама. Испите је увек завршавала у јуну.

- Мислим да је преко колоквијума најлакше положити испите, у току године урадим све што треба и после сам мирна, имам времена да се одморим и уживам у врелим летњим данима. За тако нешто потребна је добра организација. Волим да зацртам себи шта све треба да урадим и то све испоштујем - прича ова двадесеттрогодишња Кикинђанка.

На трећој години студија почела да пише научне радове.Поред седења у клупи и слушања предавања током студија увек је тежила да прошири знање. Почела је да трага по интернету о актуелним дешавањима у области графике. У трећој години заинтересовала се за писање научноистраживачких радова.

- Пронашла сам да се у Кемницу (Немачка) одржава сваке друге године конференција студената *Printing Future Days*. Написала сам рад на тему *The influence of surface roughness of digital prints on the spectral reflectance*. Када сам почела да пишем рад, није било лако. Први пут сам се сусрела са тим, али брзо сам се снашла - каже Ивана.

Путовања на научне конференције била су јој прилика да упозна колеге из иностранства, са којим је и даље у контакту. У априлу 2010. године била је у тиму од пет чланова који су представљали наш факултет на регионалном Инжењерском такмичењу графичара у Загребу. Презентовала је и рад на овогодишњем ГРИД симпозијуму и већ се спрема за конференцију у Чешкој.

У иностранство на усавршавање

- Планирам да завршим студије ту негде око маја, јуна и да упишем докторске студије. Волела бих да останем на Факултету и да своје знање преносим другима. Можда се пријавим и одем на пар месеци негде у иностранство на усавршавање или да напишем мастер рад - каже Ивана.

Сарадница је часописа студената графичког инжењерства и дизајна - ФОРМА. Како прича, поносна је на себе што је у последње време научила и да кува.

Трећепласирани на регионалним такмичењима

СТУДЕНТИ ПРАВИЛИ РОБОТЕ И РЕШАВАЛИ СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА

Студенти ФТН-а: Оливер Шипош, Иван Перић, Адриен Гениц и Бојан Лунгулов, предвођени проф. др Милошем Живановим, докторантом Владимиром Рајсом и уз помоћ Владимира Милосављевића освојили су треће место на регионалном такмичењу „*Hard & soft*“ у Бањалуци. На такмичењу је учествовало осам екипа из Румуније, БиХ, Македоније и Србије.

- Студенти добијају задатак у понедељак и до четвртка увече мора бити завршен, па студенти често раде и ноћу уз свега неколико сати спавања. Петком је јавна презентација са демонстрацијом реализованог задатка који је увек конкретан, практичан и у сагласности са модерним технологијама и потребама друштва - каже проф. Живанов.

Сваки тим чини четири студента, два из области електротехнике и два из рачунарства. Тим има вођу, асистента или професора и они не учествује у конкретној реализацији задатка већ даје савете, решава техничке проблеме и одговоран је за студенте.

Ове године студенти ФТН имали су задатак да направе робота који се креће на црно-белој подлози по неравној линији.

- Путања кретања робота није позната пре почетка такмичења. Робот преко блутута комуницира са рачунаром, а рачунар прави 3D модел пређеног терена и бележи висинске коте преко којих робот прелази - прича Владимир Рајс.

Ово такмичење представља и увертиру за слично такмичење, међународног ранга које се сваке године одржава у Румунији, где су наши студенти до сада остваривали запажене резултате. На међународним такмичењима у последње четири године ова група студената освојила је три треће места, што их чини најконстантнијом екипом.

• *Студенти ФТН-а на такмичењу у Бањалуци*

Најмлађа екипа ФТН-а

Треће место освојили су и студенти индустријског инжењерства и менаџмента на такмичењу „БИГ 2010“ у Београду. У решавању студије случаја такмичили су се студенти друге године: Дуња Секулић, Дарија Медвецки, Јелена Бајшић и Давид Србу.

- Наш задатак је био да предложимо Влади и Агенцији за страна улагања и промоцију извоза (*SIEPA*) како да привуку нове инвестиције, а решење је требало презентовати на енглеском језику - каже Давид Србу вођа тима.

На такмичењу је учествовало седам факултета, а екипа са ФТН-а је била најмлађа.

РЕЧ СТУДЕНАТА

До информација преко интернета

Студенти до информација о Факултету углавном долазе преко сајта ФТН-а, редовно се информишу и на огласним таблама.

Керац Татјана, студенткиња инжењерског менаџмента, друга година

Углавном до информација долазим преко интернета или преко Студентске службе. Слабо се ослањам на огласну таблу.

Петер Бенка, студент грађевинарства, апсолвент

Користим сајт Департмана за грађевинарство и одатле вадим све информације. Евентуално, понекад погледам на огласну таблу.

Тамара Грујић, студенткиња архитектуре, друга година

До информација искључиво долазим преко сајта ФТН-а и огласне табле.

Ненад Цветић, студент електротехнике, прва година

Са асистентима комуницирам путем мејла. До информација долазим још преко интернета и понекад преко огласне табле.

Редакција позива све студенте да се придруже у стварању студентског листа „ФТН новине“. Предлоге, критике, похвале, фотографије... можете слати на ftnnovine@uns.ac.rs

Душко и Тијана Ормановић студенти ФТН-а

ДРЖАВНИ ПРВАЦИ У РОЊЕЊУ НА ДАХ

Брачни пар Душко и Тијана Ормановић осим што су наши студенти, они су уједно и државни првацу у роњењу на дах. Душко је троструки државни првак у дисциплини роњења на дах без пераја. Његов тренутни резултат износи 117 метара. Тијана Ормановић је активни државни првак у дисциплни роњења на дах са перајима и њен резултат је 104 метара. Она је свој најбољи резултат остварила на отвореном првенству у Грчкој, 2007. године где је освојила златну и сребрну медаљу, а Душко је на такмичењу у Панчеву 2008. године освојио златну медаљу.

• *Тијана и Душко, државни прваци*

Љубав на мору

Роњење је Душко заволео на мору и за њега представља спој човека и природе, јер је за њега подводно окружење веома интересатно које му пружа много уживања. Душан за ФТН новине каже да га је поред студирања вода одувек привлачила, пливањем је почео да се бави у шестој години, ватерполо је тренирао десет година, а 2003. године игром случаја се нашао у ронилачком кампу када је почео да се бави овим интересантним спортом.

- Роњење на дах је веома опасан спорт. На сваком наступу када треба да дате свој максимум доводите свој организам до ивице издржљивости. Уколико не можете да осетитие границу, лако може да вам се деси губитак свести изазван губитком кисеоника – истиче Душан Ормановић и додаје да до сада у његовом клубу није доживео тако нешто, јер је правило да уколико се ронилац не осећа добро, најсигурније је да одустане. Душко је тренутно апсолвент на мехатроници, а Тијана је на мастер студијама пројектног менаџмента. Душко планира да до краја године приведе своје студије крају. Иако цени научноистраживачки рад не види себе на докторским студијама, већ стриктно у практичном раду у сектору индустрије. Тијана је тренутно посвећена сину Лазару и мастер студијама, а следеће године планирају заједнички да се врате у свет великог плаветнила.

Екстремни спорт

Роњење на дах припада екстреминим спортовима, још увек није олимпијска дисциплина, али у скорије време би требало да постане. У Србији тренутно има 30 професионалних ронилца на дах, док аматерских љубитеља роњења има много више. У нашој земљи има око десетак клубова чији се рониоци професионално такмиче у роњењу на дах. Рониоце окупља савез под називом „Аида Србија“, која је члан међународне истоимене организације.

• *Душко Ормановић припрема се за старт*

• *Чланови Студентске уније на ФТН-у*

ПРЕДСТАВЉАМО

СТУДЕНТСКА УНИЈА ФТН-а

Студентска унија Факултета техничких наука је невладина и непрофитна организација која за своје чланове има више стотина студената Факултета техничких наука и која своје постојање ставља у сврху задовољавања и представљања студентских интереса, како на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду, тако и у Србији. Студентска унија ФТН-а је пуноправна чланица Студентске уније Универзитета у Новом Саду, као и пуноправна чланица Студентске уније Србије, *www.sus.org.rs*, једине националне студентске организације. Преко своје националне организације, такође, је чланица *ESIB*-а (Студентска унија Европе, која представља више од дванаест милиона студената широм Европе).

На свом матичном факултету Студентска унија Факултета техничких наука је до сада реализовала следеће пројектне активности: *PDP convention* 1,2 и 3 - Међународни конгрес графичких технологија, штампе, дизајна и фотографије - *www.pdpconvention.com*, ИДС 2010. - Интернационални дани саобраћаја, *www.saobracaj.fascikla.com*, као и много других мањих акција попут низа трибина: «Укључи се и ти», Промоција *Coca-Cola* талената, Кампања за Студентски парламент, тренинге за своје чланове, као што су НЛП (неуро-лингвистичко програмирање), *team building*-а, *choaching*-а, и друге. Тренутне акције наше Уније су припреме на пројектима за наредну годину: «*On the road festival*» - Сава Центар 07-08.02.; «*PDP 4 - PDPsmart*» – ФТН, мај; Фестивал архитектуре – ФТН, април; «ИДС 2011» – ФТН, октобар и један пројекат на Департману за индустријско инжењерство и менаџмент и многе друге.

Највећи успех у 2010. години на који смо јако поносни је пролазак у други круг на конкурсу R*egional Socio-Economic Development (RSEDP2)*. - За развој малих и средњих предузећа, буџетске линије 22.02.02, *EuropeAid/130168/L/ACT/RS*, са пројектом *CPC - Chocolate production centre* (Центар за производњу чоколаде). Надамо се најбољем!

Уколико си млад и амбициозан и желиш да своје студирање обогатиш учешћем на пројектима налик горе наведеним, имаш могућност да као студент Факултета техничких наука, будеш део таласа младости и технолошке иновативности, тиме што ћеш постати члан Уније. Уједно учествујеш на пројектима Уније, пишеш своје пројекте и своје замисли спроводиш у дело.

Придружи нам се!

КОНТАКТ:
+381 61 1796 192 или на +381 21 6350 821 од 12 до 16 часова, или на мејл: *tvojaunija@gmail.com*

Редакција:
Почасни уредник: проф. др Илија Ћосић
Главни и одговорни уредник: Саво Божић
Заменик главног и одговорног уредника: Радивој Вујановић
Технички уредник: Милоје Ђокић
Редакција: Бојана Бокан, Александар Софић
Лектор: Бисерка Вујић
Фотографија: Сава Симић

Издавач: Факултет техничких наука
Трг Доситеја Обрадовића 6
Нови Сад
Штампа: ГРИД

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

378.18

ФТН новине : лист студената Факултета техничких наука / главни и одговорни уредник Саво Божић. - 2010, 1- . - Нови Сад : Факултет техничких наука, 2010-. - Илустр. ; 36 cm

Месечно. - Је наставак: Mašinac (Novi Sad. 1971)= ISSN 1451-7116
ISSN 2217-3455 = ФТН новине
COBISS.SR-ID 255982087